

Svar på Klimat- och näringslivsdepartementet remiss av promemoria: hantering av trädgårds- och parkavfall (KN2024/01288)

Förslag till beslut

Nämnden för Miljö & Hälsoskydd antar yttrande, daterat 2024-08-02, och översänder det som sitt svar till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Kungsbacka kommun utgör remissinstans till Regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet, gällande promemoria (KN2024/01288) om hantering av trädgårds- och parkavfall. Nämnden för Miljö & Hälsoskydd har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att yttra sig gällande regeringens promemoria. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2 september 2024.

Klimat- och näringslivsdepartementet har den 11 juni 2024 skickat ut en promemoria med förslag på förändringar och förtydliganden gällande hantering av trädgårds- och parkavfall på remiss till berörda aktörer. Syftet med förslagen är att tydliggöra gällande EU-bestämmelser för att därigenom underlätta hantering av trädgårdsavfall på ett miljömässigt godtagbart sätt. Bland de ändringar som föreslås är att det för såväl innehavare som nyttjanderättshavare av en fastighet ska förtydligas att det är tillåtet att elda trädgårdsavfall på den egna fastigheten, förutsatt att det sker på ett sätt som endast medför ringa eller tillfälliga störningar i närområdet. Vidare föreslås kommuner även fortsatt ha möjlighet att meddela föreskrifter om undantag och förbud samt att begränsa eldning av trädgårds- och parkavfall som kan innebära olägenheter för människors hälsa och miljön. Därtill föreslås det att valet av behandlingsmetod för bioavfall, när det samlas in och behandlas av en kommun eller annan yrkesmässig aktör, ska göras utifrån avfallshierarkin. Dessutom föreslås att kravet på dispens för förbränning av utsorterat trädgårds- och parkavfall vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar ska tas bort.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-08-02
Yttrande, 2024-08-02
Promemoria Hantering av trädgårds- och parkavfall

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Beskrivning av ärendet

Bygg-och miljöförvaltningen är sammantaget positiv till regeringens förslag om förändringar och förtydliganden avseende hantering av trädgårds- och parkavfall. Lagstiftningen avseende hantering av avfall har varit såväl otydlig som motstridig då det har kommunicerats olika rättsliga tolkningar huruvida förbud emot eldning av trädgårds- och parkavfall gäller eller inte. Förvaltningen är följaktligen positiv till att regeringen nu föreslagit en promemoria med konkreta förslag på förändringar och förtydliganden avseende hantering av trädgårds- och parkavfall. Nu föreslagna ändringar och förtydliganden av avfallsförordningen bedöms medföra en förenkling av rättsläget och en mer rimlig samt enhetlig hantering av trädgårdsavfall bland landets samtliga kommuner.

Katarina Öryd
Förvaltningschef

Kasra Hassirian
Förvaltningsjurist

Yttrande över Klimat- och näringslivsdepartementet remiss av promemoria: hantering av trädgårds- och parkavfall (KN2024/01288)

Sammanfattande inställning

Nämnden för Miljö & Hälsoskydd är sammantaget positiv till regeringens förslag om förändringar och förtydliganden avseende hantering av trädgårds- och parkavfall. Lagstiftningen avseende hantering av avfall har varit såväl otydlig som motstridig gällande möjligheten till förbränning av trädgårds- och parkavfall. Detta med beaktande av att förordning (2022:1871) om ändring i avfallsförordningen (2020:614) har varit präglad av tvetydiga skrivningar och att det har kommunicerats olika rättsliga tolkningar gällande frågan om förbud emot förbränning. Nämnden är positiv till de konkreta förslagen på förändringar och förtydliganden i förordningen avseende hantering av trädgårds- och parkavfall.

Bygg- och miljöförvaltningen tillämpade initialt regeringens nya föreskrifter i förordning (2022:1871) om ändring av avfallsförordningen i enlighet med Naturvårdsverkets vägledning av avfallsdirektivet (2008/98/EG) såvitt avser förbud emot eldning av trädgårds- och parkavfall.

Naturvårdsverkets vägledning innebar att kravet på prioritering av återvinning i EU:s avfallsdirektiv bedömdes som ett krav på återvinning, det vill säga ett förbud emot förbränning. Efter att företrädare för regeringen uttalat sig i frågan och anfört att det inte införts något förbud emot eldning av trädgårdsavfall, samt att gällande krav endast avser prioritering av materialåtervinning har nämnden tagit ställning i frågan. Nämnden för Miljö & Hälsoskydd har genom ett initiativbeslut den 11 april 2024 bedömt att eldning på den egna fastigheten inte ska anses vara förbjudet då avfallsdirektivet endast anger att medlemsländer ska uppmuntra sina medborgare till kompostering och att lämna in kommunalt avfall till återvinning. Nämndens bedömning är sålunda att EU:s avfallsdirektiv (2008/98/EG) inte anger något förbud emot eldning av trädgårds- och parkavfall.

Nämnden bedömer vidare att eldning av trädgårds- och parkavfall bör undvikas till förmån för andra insamlingsalternativ och att lokala föreskrifter om hantering av avfall alltså ska tillämpas, i enlighet med vad som föreskrivs i EU:s avfallsdirektiv (2008/98/EG) och regeringens avfallsförordning (2020:614) jämte nu föreslagna promemoria om förändringar och förtydliganden i avfallsförordningen, KN2024/01288.

Det övergripande syftet med EU:s avfallsdirektiv (2008/98/EG) jämte regeringens föreskrifter om avfallshantering (förordning 2022:1871) om ändring i avfallsförordningen (2020:614) är att minska förbränning av avfall och öka materialåtervinning samt i de lägen förbränning kan ske, se till att detta sker kontrollerat och i ett större sammanhang för att ta tillvara på den möjliga energiutvinningen, vilket nämnden bedömer vara ytterst positivt för resurshushållning. Vidare bedöms EU-direktivet jämte regeringens föreskrifter därom medföra positiva effekter i form av minskade utsläpp av ohälsosamma

rökgaser samt minskad klimatpåverkan. Nu föreslagna förtydliganden bedöms därtill bidra till att konkretisera rättsläget, vilket är positivt för samtliga kommuner i deras tillsynsarbete och tillämpning av lokala föreskrifter gällande hantering av avfall. Nu föreslagna förändringar och förtydliganden bedöms följaktligen medföra en hantering av trädgårdsavfall som är mer rimlig och enhetlig bland landets samtliga kommuner då det inte längre bedöms råda olika tolkningar om förekomsten av ett generellt förbud.

Nämndens ställningstagande i detalj

Förändringar och förtydliganden av förordning om ändring av avfallsförordning

Regeringen har den 11 juni 2024 skickat ut en promemoria med förslag på förändringar och förtydliganden gällande hantering av trädgårds- och parkavfall på remiss till berörda aktörer. Syftet med förslagen är att tydliggöra gällande EU-bestämmelser för att därigenom underlätta hantering av trädgårdsavfall på ett miljömässigt godtagbart sätt. Bland de ändringar som föreslås är att det för såväl innehavare som nyttjanderättshavare av en fastighet ska förtydligas att det är tillåtet att elda trädgårdsavfall på den egna fastigheten, förutsatt att det sker på ett sätt som endast medför ringa eller tillfälliga störningar i närområdet. Vidare föreslås kommuner även fortsatt ha möjlighet att meddela föreskrifter om undantag och förbud samt att begränsa eldning av trädgårds- och parkavfall som kan innebära olägenheter för människors hälsa och miljön. Därtill föreslås det att valet av behandlingsmetod för bioavfall, när det samlas in och behandlas av en kommun eller annan yrkesmässig aktör, ska göras utifrån avfallshierarkin. Dessutom föreslås att kravet på dispens för förbränning av utsorterat trädgårds- och parkavfall vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar ska tas bort.

Nämndens tolkning av regelverket

Nämnden för Miljö & Hälsoskydd vill inledningsvis anföra att svenska myndigheter i tolkningen av EU:s direktiv ofta gör långtgående tolkningar som ibland kan bedömas vara oproportionerliga och i förlängningen erodera synen på EU:s intentioner med lagstiftningen. Det är med anledning härav som ansvariga politiker i regeringen nu föreslagit förtydliganden avseende avfallsförordningen, för att styra bort från Naturvårdsverkets restriktiva tolkning, vilket bedöms vara positivt men kanske inte behövligt om EU:s avfallsdirektiv från första början hade tolkats proportionerligt. Nämnden vill härvid tillägga att dess tolkning av regelverket såvitt avser eldningsförbud och kommunens möjlighet till att tillämpa lokala föreskrifter har visat sig vara korrekt samt i linje med regeringens bedömning därom.

Eldning av trädgårdsavfall på den egna fastigheten

Gällande förslaget om att det för innehavare och nyttjanderättshavare av fastigheter ska förtydligas att det är tillåtet att elda trädgårdsavfall på den egna fastigheten bedömer nämnden för Miljö & Hälsoskydd att förslaget är positivt. Nämnden välkomnar att regeringen gjort ett förtydligande, vilket bedöms minska osäkerheten kring hur förordningen ska tolkas. Förslaget innebär framåt att det trädgårdsavfall som fastighetsägare samlar ihop inte ska betraktas som insamlat och att det saknas lagstöd för ett generellt förbud mot eldning av sådant trädgårdsavfall.

Möjligheten för kommuner att meddela lokala föreskrifter

Gällande förslaget om att kommuner även fortsatt ska ha möjlighet att meddela lokala föreskrifter om undantag och förbud samt att begränsa eldning av trädgårds- och parkavfall bedömer nämnden som en

rimlig och önskvärd tolkning av regelverket. Eldning av trädgårds- och parkavfall ska sålunda även fortsatt följa lokala föreskrifter, till exempel att det kan vara olämpligt inom planlagt område. Det avgörande är att på ett korrekt sätt kunna bedöma graden av störning i närområdet så att eldning inte medför risk för olägenheter för människors hälsa och miljön. Nämnden bedömer att bygg- och miljöförvaltningen kan göra detta på ett tillfredsställande sätt genom tillämpning av gällande praxis och med stöd av tillsynsvägledande myndigheter.

Avfallshierarki och krav på dispens för förbränning

Gällande förtydligandet i promemorian om att insamling av avfall enligt avfallsförordningen ska ske utifrån avfallshierarkin vill nämnden endast anföra att förslaget är positivt, inte minst för att det utgör ett ställningstagande gentemot Naturvårdsverkets tolkning av EU direktiv 2008/98/EG. Nämnden instämmer i regeringens förtydligande tolkning om att det inte råder något förbud emot eldning av trädgårds- och parkavfall i EU-direktivet och att kompostering samt materialinsamling av avfall ska prioriteras som behandlingsmetod.

Nämnden ser även positivt på ändringsförslaget om att ta bort kravet på dispens för förbränning av utsorterat trädgårds- och parkavfall vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. En dispensansökan av detta slag avser en viss mängd avfall samt en specifik tid och plats för till exempel en majbrasa som även kräver tillstånd från bl.a. markägare, polismyndigheten och räddningstjänsten. För att medge dispens krävs att nämnden gör bedömningen att förbränningen inte medför risk för människors hälsa eller miljön, handläggningen kan därmed både vara kostsam samt tidskrävande. Det är därför positivt att nu föreslagen ändring tar bort kravet på dispens för t.ex. valborgsfirande och majbrisor samt övriga allmänna sammankomster där förbränning av utsorterat avfall ämnas ske.

Avslutande synpunkter

Nämnden för Miljö & Hälsoskydd är sammantaget positiv till regeringens förslag om förändringar och förtydliganden avseende hantering av trädgårds- och parkavfall. Lagstiftningen avseende hantering av avfall har varit såväl otydlig som motstridig då det har kommunicerats olika rättsliga tolkningar huruvida förbud emot eldning av trädgårds- och parkavfall gäller eller inte. Nämnden anser att det är anmärkningsvärt att regeringen kommunicerat att det ej har införts något förbud emot förbränning av trädgårdsavfall samtidigt som Naturvårdsverket anfört att så visst är fallet. Nämnden är följaktligen positiv till att regeringen nu föreslagit en promemoria med konkreta förslag på förändringar och förtydliganden avseende hantering av trädgårds- och parkavfall.